

II.

Отъ Дунава до Охридъ, до Бѣлото-Морѣ
 Единъ народъ нещастенъ подъ тежко иго мре!
 Въ гори, въ поля, въ колиби, въ долини и въ балкани,
 Не видишъ, освѣнъ ужасъ, не чуйшъ освѣнъ риданье,
 На вредъ тирани люти и тигри съ бѣсенъ стрѣвъ,
 И слабитъ убити, и робитъ въвъ кръвъ!
 Села изапустѣли, градища разрушени,
 Развалини димящи и черкви осквернени,
 И челяди безбройни, безъ покривъ и безъ хлѣбъ,
 Кой отъ мразъ треператъ и мржтъ отъ гладъ свирѣпъ,
 Момцитъ на бѣсила, дѣвойкитъ въ хареми
 И плачове и мъжи и ужаси голѣми!

.
 Ахъ, вижте тая майка какъ плаче и пици,
 И стиска си дѣтето на свойтъ гърди,
 И отъ убийци грозни, отъ остритъ имъ саби
 Се мъчи да го брани съ свойтъ рѣцъ слаби,
 И доръ не пада мрътва подъ удари безъ четъ,
 Не пуца отъ гърди си любимий си прѣдмѣтъ.
 Тогава тѣ го грабватъ на сабитъ натикватъ,
 Подмѣтатъ го на горѣ и диво се провикватъ
 И тѣй, като празнуватъ съсъ кървавий си ловъ,
 Бѣсовски пѣсни пѣжтъ и тичатъ за по-новъ!

Но вижте тазъ дѣвица разплакана и тези
 Обрѣжени, гнуснави, запѣнени черкези....
 Какъ тя се моли, вика съ уплашено лице,
 И тегли се да бѣга отъ звѣрски имъ рѣцъ

.
 Каква достойна гледка! Отпрѣди и отъ задъ —
 Въредъ видишъ мърши гнили и трупове грамада,
 И членове човѣшки разсени безъ разборъ.
 Останки страховити отъ тоя страшенъ моръ.
 На! Тукъ рѣка паднала, тамъ мънинко краченце,
 Или главичка руса на нѣкое дѣтенце;
 А татѣкъ — въ калъ се валятъ углозани глави
 И дрѣхи женски, гнили и лѣскави коси...
 (Това да се опише, ахъ нивга не могло-би!)
 Тукъ, майки въ кръвъ залѣни, съ разтворени утробы,